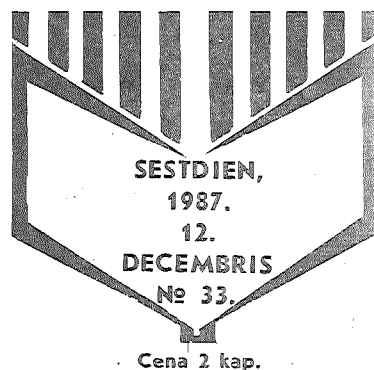

JAUNAIS CEĻS

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĀ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

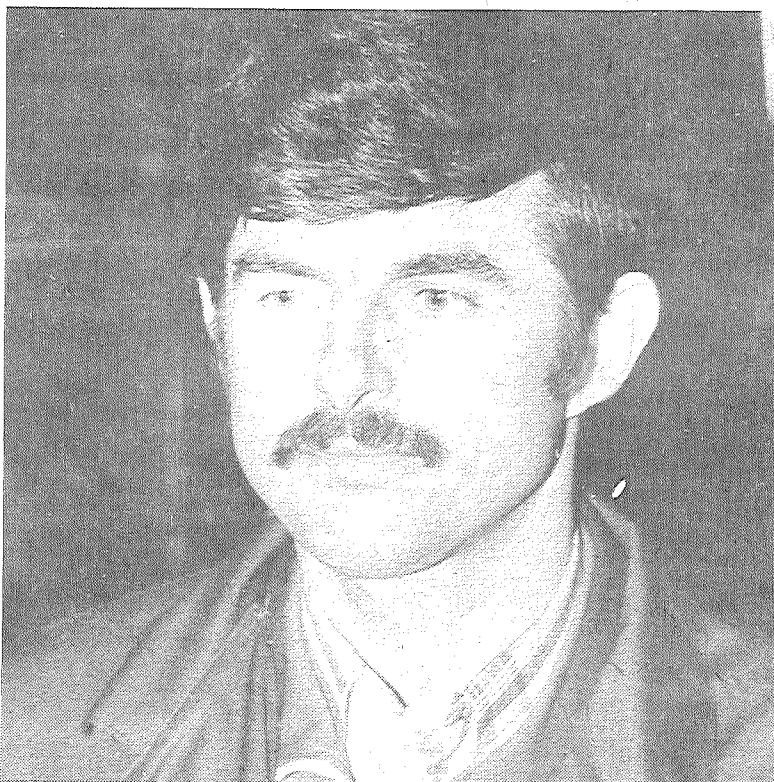
Nesen agrofirma siera rūpnīca atskatījās uz savas pastāvēšanas 15 gadiem. Un, kā jau tādos gadījumos pienēms, tika nosaukti un godināti tie, kuru darba stāžs sakrīt ar uzņēmuma biogrāfiju, kuri cēluši un veidojuši savu rūpnīcu. Tādu cilvēku ir daudz, un viņu pulkā arī galvenais mehāniķis Vasilijis Žarkovs.

Vasilijis Pavlovičs vada kolektīvu, no kura locekļu cenības, izdarības, prasmes, arī pieredzes atkarīgs, cik ritmisks būs to darbs, kuri piedalās produkcijas ražošanā. Uzņēmumā, kur ļoti augsts mehanizācijas līmenis, kur tehnoloģiskās līnijas strādā automātiskajā režīmā, mehāniķiem darba nav

maz. Galvenais — lai iekārtas darbotos precīzi, bez pārtraukumiem, bet lai to nodrošinātu, ir vajadzīgas zināšanas un arī daudzu gadu pieredze, kā V. Žarkovam. To viņš bagātīgi nodod tālāk jaunākajiem biedriem, saviem darba kolēģiem, kuri tik pamatīgi vēl nav iepazīnuši iekārtu, nerašanās stiprās puses un untumus. Ja vajag — V. Žarkovs pats ņem rokā atslēdznieka instrumentus.

ATTĒLĀ: siera rūpnīcas veterāns Vasilijis Žarkovs.

Antona VEIGUĻA foto

Nepieciešama konkrētība

Presē publicēta PSKP Centrālās Komitejas atklātā vēstule visiem agrorūpnieciskā kompleksa mehānizatoriem, saimniecisko darbuzņēmumu kolektīvu vadītājiem, speciālistiem un zinātniekiem, kolhozu priekšsēdētājiem, padomju saimniecību direktoriem, rūpniecības, kas laukus apgādā ar materiāli tehniskajiem līdzekļiem, darba kolektīviem pa istam atklāt un aktivizēt cilvēcisko faktoru, radošos spēkus, likt lietā rezerves, visur radīt tādu darba un sadzīves, tādu morāli psiholoģisko atmosfēru, lai varētu izdarīt krasu izrāvieni lauksaimnieciskās ražošanas intensificēšanā, tās nozarēs iegūto produktu kvalitātes paaugstināšanā. Vēstulē izvirzīta plaša konkrētas rīcības programma, tiek aicināti apvienoties vienā veselā visi agrorūpnieciskā kompleksa spēki, lai mūsu plaši sazarošanās un spēcīgās sistēmas ļaudis godam sagaidītu partijas Vissavienības 19. konferenci.

rējām valodām pāriet pie konkrētības. Katrā rūpniecības uzņēmumā šodien pat jābūt pabeigtiem izstrādāti konkrētiem pasākumu plāniem, kas tiks izdarīti uz vietām, kas jāizlemj kopīgiem spēkiem, kur jāveic efektīvi organizatoriskie pasākumi, kur jāiegulda arī papildus līdzekļi. Visiem kolektīviem jāzina lielāku ienākumu avoti, jāizstrādā ekonomiskie pamati rentabilitātes palielināšanai, kā konkrētos apstākļos tiks uzlabota izejvielu uzglabāšana, kā katrs no strādājošajiem gādās par ražotās produkcijas kvalitātes uzlabošanu. Visiem šiem jautājumiem īpaša vērība jāvelta linu fabrikā, kur sagādāts daudz izejvielu un pastāvīgi jākontrolē, lai tās pilnībā tiktu saglabātas, nebojātos, jāpārskatīta iespējamības robežās esošie pārstrādes tehnoloģiskie procesi, lai palielinātu kvalitatīvas šķiedras ražošanu.

Tāpat daudz darāmā atradīsies arī abās pārējās rūpnīcās, kolhoza ražošanas iecirkņos, lopkopības fermās. Partija mūs aicina darīt visu, lai jo sekmīgi rīvētu darbs lopu ziemošanas nodrošināšanā, lai laikā un kvalitatīvi sakārtotu tehniku. Kā vienā, tā otrā darbs iesākts labi, uzdevums — līdz pavasarim nezaudēt pozīcijas, bet gan padarīt tās drošākas, vēl vairāk kāpināt darba tempus.

Īpaša loma šajā periodā ir ekonomiskā dienesta speciālistiem, jo iepriekš ir jāparedz, ko dos pārmaiņotumi in jāizstrādā labākie varianti. Un viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir panākt, lai katrs cilvēks strādātu savā vietā un savā amatā, lai nebūtu lieku štata vienību, nevajadzīgu administratīvi saimniecisko veidojumu, kuri tikai traucē citu normālam darbam. Vārdu sakot — visam jābūt atbilstībā ar mūsdienu darba organizācijas principiem un kolektīviem izvirzītajiem uzdevumiem.

FIRMA GATAVOJAS EKSPORTĒT

Latvijas PSR Agrorūpnieciskās komitejas sistēmā izveidota ārējās tirdzniecības apvienība, kura slēgs līgumus par dažādu preču piegādi ārzemju firmām — «Interlatvija», pēc tās ierosinājuma agrofirmas vadības apspriedē izstrādāts ražojumu asortimenta saraksts, ko eksportam nākamgad varēs piegādāt rūpniecības uzņēmumi.

Pagaidām no firmas eksportam tiek gatavoti un sūtīti spaļi, šogad to realizēs apmēram 560 tonnas. Darbs iesākts no apmēram pusga-

da, taču 12 mēnešos rūpnīca var sagatavot ap 1600 tonnām, ņemot, ka spaļos aiziet puse no linu stiebrīņu svara.

Valūtas fonda papildināšanai preču apmaiņas kārtībā no jauna iekļauti arī citu rūpniecības produkcijas veidi. Cietes rūpnīca paredz eksportēt 700 tonnas kartupeļu cietes, siera rūpnīca — 500 tonnas siera «Baltija» un 400 tonnas augstākās šķiras laktozes — piena cukura.

Bez šīs produkcijas eksporta preču sarakstā iekļauti arī 20 šķirnes

zirgu audzētavā izaudzētie zirgi, kuri cena ir 10-12 un vairāk tūkstošu rubļu.

Par šīm precēm, tās realizējot, no ārzemju firmām iegādāsimies modernu iekārtu ražošanas procesu uzlabošanai un automatizācijai, materiālus, arī citas deficitās preces, ko mūsu valstī ražo maz vai neražo. Ārējās tirdzniecības un preču apmaiņas sakari ar ārzemju firmām paredzēti nolikumā par agrofirmu, tās darbību un funkcijām.

A. FEIMANIS

TOP ELLAS RAŽOTNE

Kolhozā «Krasnij Oktjabrj» šogad iegūts daudz rapša sēklu, labi padēvēs līni, arī to sēklām bija labs oimurs. Nākamajam gadam paredzētie rapša lauki laikus apsēli rudenī, paspēja ļoti sazelt, arī turpmāk solot labu ražu. Pāri palika daudz graudu, tāpat sava liesa neizmantoto linsēklu. Stāv un gaida savu kārtu.

Kā rapša, tā linu sēklas satur lielisku pārtikas eļļu. Tā ne vien garšīga, laba piedava dažādiem ēdieniem, bet ir ar daudzām vērtīgām fizikāli ķīmiskām īpašībām, satur neaizvietojamās aminoskābes, taukvielas un citas barības vielas. Grupa mehānizatoru, kuras vada racionalizators un izgudrotājs Juris Aukšmuksts, paralēli savam tiešajam darbam — sēklu gatavošanai nākamā pavasara sējai, citiem darbiem

noliktavās un pilnrationu lopbarības ceļā, darbojās pie ierīču izgatavošanas un montāžas eļļas iegūšanai no rapša un linu sēklām.

Viss gāja gludi un jau varēja noteikt termiņu, kad šī ražotne iesāks darboties ar pilnu jaudu. Taču notika neparedzētais — salūza eļļas spiedes zobrats. Viss pārējais ir kārtībā, tikai trūkst šīs detaļas, tālab sistēma nedarbojas.

Iesākumā bija tikai spiede. Visu pārējo konstruēja un izgatavoja J. Aukšmuksts ar saviem vāriem, darbu lielāko daļu veicis atslēdznieks Anatolijs Ivanovs. Viņi atrada piemērotu telpu, kur uzstādīt presi — trešajā stāvā kalšu saimniecības galvenajā korpusā. No noliktavas linsēklas un rapša sēklas šurp nogādā ar gliemežtransportieru

sistēmu, tās nonāk pašu konstruētajā un izgatavotajā uzkaršētajā ar maisītāju. Par siltuma avotu racionalizatori pierīkojuši gāzes elementus, ko viegli var nomainīt, tie pielāgoti balonos sašķidrinātās gāzes izmantošanai, nodrošinot taupību.

Tālāk sēklas pa tekni nonāk spiedē, kur iegūst un ietarē eļļu, bet izspiedas atkal ar citu transportieru palīdzību novada lejā. Tās tur savukārt pievieno kā komponentu lopbarības ražošanā. Kā jau tas tagad tiek panākts visur, arī šeit — eļļas ceļā — nodrošināta bezatlikumu ražošana.

ATTĒLOS: Juris Aukšmuksts (pa kreisi) ar saviem darbbiedriem; pie pašu izgatavotās sistēmas eļļas ieguvei no linu un rapša sēklām.

VĀRDS RACIONALIZATORIEM

RAJONA PANORĀMA

Publicista kredo

...Novakarē rajona centrālās bibliotēkas lasītavā pulcējās neparasti daudz cilvēku, lai paklausītos žurnālistu un publicistu Gunāru Kurpnieku. Grāmatu draugu biedrība un bibliotēka, organizējot tikšanos ar interesantu, daudz pieredzējušo žurnālistu, cerēja, ka mūsu lasītāji varēs daudz gūt, saņemot atbildes uz jautājumiem, garīgi bagātināties.

G. Kurpnieks caurcaurēm žurnālists. Viņa dzīves ceļš nav bijis rozēm klāts. Stāstot par sevi, viņš apstājās pie nozīmīgākajiem un, varbūt, arī smāgākajiem gadiem. Tie bija kara gadi. Ne visi, kas bijuši kauju speltē, spēji un var pārdzīvojumu pasniegt klausītājiem. To šoreiz varbūt tikšanās dalībnieki arī negaidīja, jo viņš sarakstījis arī daudz citu grāmatu. Scenārijus filmām «Sūtņu sazvērestība» un «Mēs gājām ar Iljiču». Bet viņam ir arī dialoga formā uzrakstītā grāmata «Piemīņa» (Nenonāvēto karavīru saruna), kas krievu valodā iznāca 1984. gadā.

Autors pats iebilst, ka karu nevar izstāstīt, tas ir jāizjūt pašam. Viņaprāt, dialogs, liekot runāt karavīriem pašiem, vislabāk var atklāt cilvēkus un arī kara būtību. Viņš saka: «Atmiņa. Tu esi niecīga, tu esi diža. Tu esi kā ēna — t e s o c i l v ē k a m p a priekšu, te velcies no muguras».

Šī atmiņa, šie nezūdošie tēli un gadi kas nāca līdz ar pārdzīvojumu no tiem tālajiem un reizē tuvajiem kara gadiem, laikam bija tas dzenulis, kas lika:

«Uzdrosināties un strādāt. Bez neatlaidīga, nogurdinoša darba, stundām, dienām, nedēļām, mēnešiem, aizvadītiem pie rakstāmgalda, nebūtu tapušas arī grāmatas: «Neuzpērkamais kareivis» — apcerējums par vienu no pretizlūkošanas darbiniekiem F. Dzeržinska līdzgaitnieku E. Bērziņu, kopā ar N. Šestakovu uzrakstītais dokumentālais stāsts «Ziņo simtčetdesmit septītais» — par E. Āboliņa vadītās frontes izlūku grupas darbību fašistu okupētajā Kurzemē».

Nobeigums 4. lpp.

Kolektīva dvēsele

Tas bija pirms 31 gada. Novembra dienā līnu fabrikā ieradās Anna Romanova. Jauno iesācēju ieskaitīja par strādnieci maiņā. Darbā nemanot aizritēja desmit gadi. Anna Paladijevna bija iekrājusi pamatīgu pieredzi, teicami iepazinās visus darba procesus, labi orientējās visos iecirkņos. Bet pats galvenais — iemantojusi kolektīva cieņu. Viņu izvirzīja par maiņas meistari.

Jau gads, kopš viņa strādā par mērcēšanas ceļa priekšnieci. Stiebrīņu sagatavošanas iecirknis mūsu uzņēmumā ir viens no svarīgākajiem — labi strādās, būs arī laba šķiedra, kaut ko neizdarīs līdz galam — cietis gala produkcijas kvalitāte. Tā mums ir garā un īsā šķiedra. Maiņa, kas gatavo kārtējo partiju, atbild tikai par savu darbu, bet Annai Romanovai jābūt nomodā par visu. Jāinteresējas arī par to, kas iznāk no šī ceļa darba, par ko līnu produkcija pārvēršas tālākajā pārstrādes

gaitā. Protāms, jādara viss, lai kaltētavā un uz mīstīšanas un kulstīšanas līnijas nonāk laba produkcija.

Anna Romanova veic ļoti atbildīgu sabiedrisko darbu — vairākus gadus no vietas mūsu fabrikas strādnieku kolektīvs viņu ievēl par arod biedrības komitejas priekšsēdētāju. Lai nu ko, bet būt par vismasveidīgākās organizācijas līderi, par tādas organizācijas, kas ir pati tauta — strādnieki, inženiertehniskie darbinieki, kas pauž visu interesi nevar vis kurš katrs, bet tikai tāds, kurš attaisno uzticību un cerības. Anna Paladijevna prasmīgi pilda šo nepavisam ne vieglo pienākumu, ir principiāla komuniste, aktīvi piedalās mūsu fabrikas sabiedriskajā dzīvē.

Kira KRIŠUKA, ceha partijas pirmorganizācijas sekretāre

SOCIĀLISMA ZEMĒS

ČEHU KOOPERATĪVI

Viens no svarīgākajiem pasākumiem kadru nostiprināšanā laukos Čehoslovākijā ir visu iedzīvotāju apgāde ar mūsdienīgiem komfortabliem dzīvokļiem. Valsts pārvaldes vietējie orgāni un lauksaimniecības uzņēmumi daļēji finansē lauku māju būvniecību un kapitālo remontu, palīdzības apmērus nosaka lauksaimniecības un pārtikas federālās un republikāniskās ministrijas. Valsts dotācijas kooperatīvajai celtniecībai tiek piešķirtas pamata un papildus pabalstu veidā. Pamata pabalsts ir 11,1 tūkstoši kronu (100 kronu — 10 rubļi pēc saskaņota kursa organizācijām, kuras nenodarbojas ar tirdzniecību) katram dzīvoklim un vēl pa 1,2 tūkstošiem kronu par katru derīgās platības kvadrātmetru (bet ne vairāk par 94 kvadrātmetriem). Papildus pabalsts ir no 150 līdz 670 kronām atkarībā no būves tipa, stāvu un piebūvju skaita utt.

Dzīvokļu celtniecības kooperatīvu paju biedriem valsts lauksaimniecības uzņēmumi piešķir pabalstus 50 procentu apmērā no pirmās iemaksas. Vairākos gadījumos pirmās iemaksas tiek pilnīgi segtas, bet ar tādu noteikumu, ka nākamās mājas īpašnieks attiecīgā saimniecībā nostrādās ne mazāk par 10 gadiem. Bez tam tie, kuri būvējas, var saņemt bankas kredītu 15 tūkstošu kronu apmērā par dzīvokli un vēl papildus pa tūkstotim par katru derīgās platības kvadrātmetru, atmaksāšanas termiņš — 40 gadi.

Kapitālajiem remontiem valsts saimniecību darbinieki pēc līgumiem ar saimniecībām no vietējās tautas komitejas var saņemt pabalstu

50 procentus apmērā no izdevumiem (ne vairāk par 20 tūkstošiem kronu) par materiālu iegādi, pievešanu un būvdarbu veikšanu. Šos darbus — jaunu māju būvniecību un veco kapitālo remontu izdara celtniecības kooperatīvi.

Salīdzināsim ar sistēmu, kāda celtniecībā laukos ir mūsu zemē. Darbi tiek ieslēgti celtniecības organizāciju plānos, dzīvokļu celtniecības kooperatīviem valsts piešķir kredītus 70 procentu apmērā no mājas vērtības, tie vienlīdzīgās daļās jādzēš 10—20 gadu laikā. Lauksaimniecības uzņēmumiem atļauts apmaksāt daļu no šī kredīta, izlietojot sociālo un kultūras pasākumu un dzīvokļu celtniecības fondu līdzekļus. Sistēma pastāvīgi pilnveidojas, uzlabojas, lauku saimniecībām kļūstot ekonomiski spēcīgākām, tās atrod iespējas atsevišķos gadījumos sevišķi izcēlušies un perspektīvām ģimenēm dzīvojamās mājas uzbūvēt pilnīgi par velti ar noteikumiem, ka tām jāstrādā dotajā saimniecībā un mājas, ko ieguvušas personīgajā īpašumā, var pārdot tikai saimniecībā, kuras cēlušas. Pēdējā laikā pieņemti vairāki lēmumi, kuri stimulē pilnīgu iedzīvotāju ieinteresēšanu iegādāties tukšās viensētas laukos, izdarīt to remontus, noslēgt līgumus ar saimniecībām par sadarbību.

ZTI centrs

PSRS TSSI BALVA

Jaunaglonas 58. profesionāli tehniskajā vidusskolā notika agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku dienai veltītie svētki. To dalībnieki iepazīnās ar šīs iestādes jauno mācību korpusu, tā kabinetiem, priekszīmīgi iekārtotiem, tāpat kā kopmītnes, skolas bērnu dārzs, muzejs, aerobikas, smagatlētikas un motosporta sekcijas nodarbnību zāles. Pēc tam visi piedalījās svētkiem veltītā pasākumā, kur par lauku saimniecību kolektīvu darbu pastāstīja rajona agrorūpnieciskās komitejas priekšsēdētāja vietnieks Alberts Eglītis. Viens no daudzajiem patīkamajiem pārsteigumiem te bija PSRS TSSI bronzas medaļu pasniegšana agrofīrmas «Krasnij Oktjabrj» ģenerāldirektora vietniecei lauksaimniecībā Sofijai Vjakei un kolhoza «Krasnij Oktjabrj» galvenajai agronomei Irēnai Saiterei.

ATTĒLĀ: Irēna Saitere — viņai ir pamats būt apmierinātai: lai arī grūts bija 1987. gads, tomēr tas atnesis daudz labu panākumu. Jāņa SILICKA teksts un foto

Cilvēkam vajadzīga ģimene

Zanis, Ivars, Juris un Māriņa Antonīnas Kivlenieces mājās kolhoza «Sarkanā ausma» Bētišķos ienāca tad, kad kādas citas sievietes, kuras viņiem vajadzētu saukt par mātēm, bija pametušas. Viņi te piedzima no jauna. Lejtūtīgā, labestīgā un enerģiskā lauku sievietē Antonīna Kivleniece paņēma šos bērnus no Aglonas internātskolas un kļuva viņiem par īsto māti.

Pirms gadiem tādi mazi, nevarīgi cilvēkbērni meklēja ģimenes siltumu, draugus un laimi. Zanis pirmais sajuta, ko nozīmē mājas. Viņš

atveda Ivariņu — slimu, vārgu. «Kā es varēju tādu atstāt?» — atceras Antonīna Kivleniece. — «Pēcāk abi puikas mūsu mājās atveda Juri, jo viņam nebija kur braukt. Iesāka saukt par brāli...» Pēc kāda laiciņa uz Bētišķiem no internātskolas atveda Māriņu — mazu, spriganu meitenīti ar melniem matiem. Viņa ļoti labi sadzīvo ar saviem jaunajiem brāļiem.

Jurim ir savi īstie brāļi, gadiem ilgi viņi meklēja viens otru un jau kā padsmiņnieki atrada ceļu uz Bētišķiem. Nu arī Sergejs un

Guntis ir Antonīnas Kivlenieces dēli.

Kā turpmāk veidojies šo bērnu liktenis? Zanis strādā agrofīrmā «Krasnij Oktjabrj», Juris — pats jau ģimenes galva, Ivars ir karavīrs internacionālists, Māriņa — skolniece. Kā vienmēr, arī tagad Antonīnas Kivlenieces mājās ir silti no jauniešu smaidiem, no mājas mātes sirsniņas.

Aina ILJINA

Attēlā: Antonīna Kivleniece ar Juri, Sergeju un Māriņu.

Publicista kredo

Nobeigums. Sākums 3. lpp.

G. Kurpnieks saka: rakstot tikai par cilvēkiem, kuri viņam esot dārgi. Nejausi sastāps un iepazīts ir E. Vēveris, un tāpa grāmata «Divas dzīves».

Ko viņam devušas tikšanās ar Eiženu Vēveri? Aprīnās pilnā balsī viņš stāstīja par šo cilvēku — dzejnieku, par viņa gara spējām, fizisko izturību. Cik tas ir skaisti, ja tu vari aiziet nebūtībā nesūdžoties, nevaidot, bet apstājoties pusvārdā... Kā aizgāja Eižens Vēveris.

Tikšanās reizē Gunārs Kurpnieks runāja arī par daudziem citiem sasāpējušiem jautājumiem: jauniešu garīgais infantiļisms, kultūras trūkums, cietsirdība u. c.

Sodien jau daudz nokavēts gan dabā, gan kultūrā, un nākošās paaudzes to visu mums nespēs piedot. Mēs vēl šodien daudz ko darām ar nokavēšanos, sak, pagaidīsim. Mēs bieži atceramies un spriežam ka,

nevienu vienaldzīgu neatstāj izglītības problēmas, par ko runāja arī mūsu viesis. Ja Preiļos būtu viena ģimnāzija, pat ja visā Latgalē viena, jau arī tad būtu liels panākums skolu reformā — izskanēja žurnālista doma. Ar to, man liekas, jāsaprot, ka mums vēl tāls ceļš ejams, līdz mūsu parastā vidusskola spēš līdzināties kādreizējai ģimnāzijai.

G. Kurpnieks asi vērsās pret manas paaudzes laikabiedriem. Bet jāautā: kā kļūda tā ir, ka mums vāji pedagogi, inerti, beziniciatīvas inženieri utt.?

Jautājumi, ko vakara dalībnieki uzdeva cieņam, bija visdažādākie. Varbūt viens otrs nebija apmierināts ar publicista atbildēm, bet G. Kurpnieks bija īsts, tāds, kāds mēdz

būt savās grāmatās, publikācijās — impulsīvs, brīžiem pat nesavaldīgs, bet paties un godīgs viņš bija gan. Visvairāk man patika atbilde, kad teica:

— Pie mums demokrātija būs tad, kad būs kultūra! Mūsu viesis, tāpat kā tikšanās rīkotāji cerēja, ka liela daļa klausītāju tomēr būs jaunatne, bet...bet jauniešus diemžēl neinteresē citi cilvēki, vai arī otra galējība — viņiem visdrīzāk nav intereses par mūsu tautas vēsturi, par tās likteņgaitām.

Autors ļoti dzīvi stāstīja par grāmatas «Rīga. Mozaikās un ritmos» tapšanu. Cik smags darbs bija jāveic, cik arhīvu materiālu jāpārskata, līdz beidzot šī grāmata ieguva tādu variantu, kādā nonāca pie lasītājiem. Ar lielu mīlestību viņš runāja par mūsu republikas galvaspilsētas lepnumu — Vecrīgu. Un arī par to skumjo, ka te aizvien vēl nav telpu Viļa Lāča Valsts bibliotēkas grāmatu krātuvei...

Kopā ar Gunāru Kurpnieku Preiļos viesojās arī izdevniecības «Avots» nodaļas vadītāja Inna Vaitmane. Viņa pastāstīja par izdevniecības darbu, par interesantākajām grāmatām, ko laidīs klajā pašlaik un arī tuvākajā nākotnē, kādus jaunumus saņems lasītāji.

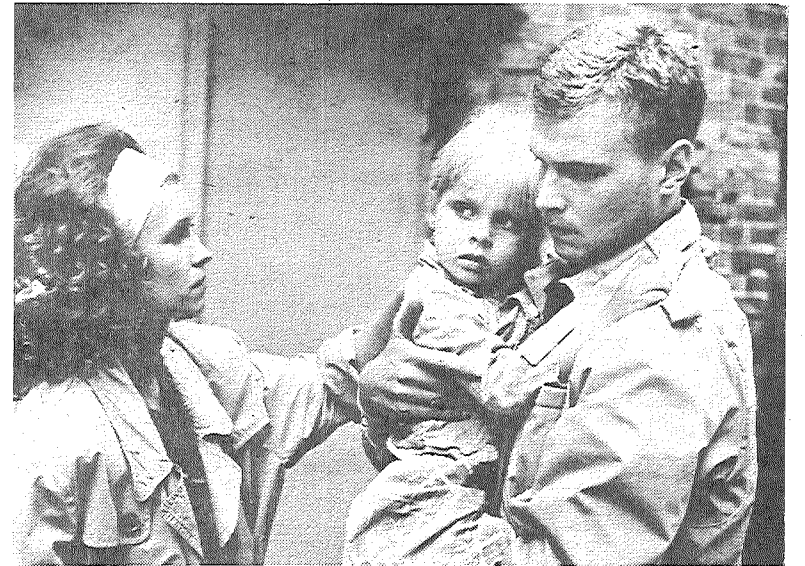
Mūsu klausītājus viņa uzrunāja ar lūgumu: pētīt sava nodaļas vēsturi, kultūru un gatavot izdošanai vērtīgākus materiālus — šajā ziņā no izdevniecības var saņemt pretimkāršanu.

Pasākuma izskaņā apmeklētāji apskatīja G. Kurpnieka grāmatu izstādi, cieņiem lūdza autogrāfus. G. Kurpnieks lasītājiem kā žurnālists tuvāk pazīstams no 1968. gada, kopš vada iecienītā šabiedriski politiskā Latvijas KP CK izdevuma «Horizonts», kurš iznāk divas reizes mēnesī, redakcijā. Kāds ir šis izdevums, domāju, lieki atgādināt, jo visi zina paši. Par publicista daiļradi spilgti pastāstīja bibliogrāfe Ināra Batarāga.

Dzidra STUPĀNE,
rajona centrālās bibliotēkas direktora vietniece

AGROFIRMAS KINONAMĀ

«Apstākļu sakritība»

Tā saucas jaunā Rīgas kinostudijas mākslas filma, ko skatīsim 25. decembrī.

Kas šis ir par darbu? Sena tautas gudrība māca: «Labāk vienreiz redzēt, nekā simtreiz dzirdēt». Tai pievienojas arī šī darba režisore Vija Beinerte:

— Mēdz uzskatīt, ka filmā galvenais ir realitātes ilūzija. Mani interesē cits kino. Tāds, kas, neslēpjot

savu spēles dabu, spēj panākt, lai ēnu rotaļa uz ekrāna kļūtu skatītājam par GARĪGU REALITĀTI. Un tālab nav tik svarīgi, ko režisors saka pirms filmas, galvenais — ko skatītājs teiks pēc tās.

ATTĒLOS: kadri no jaunās mākslas filmas «Apstākļu sakritība».

Jāņa PILSKALNA foto Rīgas kinostudijā

NO MALU MALĀM

Kas tie tādi Solovki?

Ir tāda sena dziesma: «Dievu to kungu lūgšim, seno notikumu paudšim, Man to Solovkos stāstīja tēvs Pītirims...», kura vēsta par laupītāju Kudejaru, kurš galu galā nožēlojis grēkus un pametis savu nelietīgo dzīvi. Par Kudejariem senajās legendās nosauc dumpiniekus, kuri cīnījās par apspiesto tiesībām, tos aizstāvēja, atņēma naudu bagātājiem un izdalīja nabagiem. Ja notvēra, tad varēja nokļūt Solovku cietoksnī. Tāds liktenis piemēklēja dažus Stepana Razina līdzgaitniekus.

XV gadsimta sākumā uz vienas no Solovecku arhipelāga salām aukstās Baltās jūras vidū mūki Zosima un Savvatijs nodibināja klosteri. Vēlāk tam bija lemts kļūt par Krievijas Ziemeļu lielu kultūras un aizsardzības centru. XVI

gadsimta beigās piejūras sādžu zemnieki, kuras ietilpa klostera īpašumā, tā sienas aplika ar milzīgiem granīta blokiem, ārkārtīgi precīzi pieguļoši viens otram, izveidojot arhitektonisku celtņi, kur ļoti uzskatāmi redzama tautas celtnieku inženieratļautības un mākslinieciskās gaumes unikāla sintēze.

Te divas reizes bija ieradies cars Pēteris I, cietoksnī apmeklēja Stepana Razins. Tā kazematos bija ieslodzīti arī aizkrācieši ar savu pēdējo atamanu Pjotru Kalniševski un citi. Par salām savos darbos rakstījuši M. Lomonosovs, B. Nemirovičs—Dančenko, M. Gorkijs, M. Prišvins un citi.

Pēc Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas pirmajās gadu desmitēs nebija ne tādu līdzekļu, ne arī laika, lai uzturētu pirmatnējā veidā Solovku celtnes, daudzas no tām

pazudēja savu izskatu, citas panīka, sabruka un gāja bojā. Tajā skaitā laika zobs bija daļēji lielākā vai mazākā mērā iznīcinājis arī kremļa torņus, baznīcu kupolus.

Sešdesmito gadu sākumā Padomju valdība ņēma savā aizsardzībā šo unikālo pieminekli, bet 1975. gadā tam tika piešķirts Valsts vēsturiskā, arhitektūras un dabas lieguma statuss. Līdz ar to likti pamati atjaunošanai. Taču tā rītējusi neapmierinoši, ne tikai lēni, bet arī nesaimnieciski, jo traucēja dažādas birokrātiskas barjeras, aizlieguma instrukcijas un tamlīdzīgi.

«Solovki vēl gaida savu «zvaigžņu stundu», un tā sākusies tagad, ar pārkārtošanos, kas aptvērusi visu mūsu zemi.

A. R.

RUDENS MOTĪVI ZIEMAS SĀKUMĀ

Cik reizes jāuzkrīt un jānokūst sniegam, kamēr baltā viešņa kļūst par īstenu saimnieci mūsu mājās? Viens saka desmit, otrs — piecpadsmit reizes, trešais — mazāk. Kā sacīt jāsa, dzīvosim un redzēsim — divas reizes, divas maziņas ziemiņas jau aizvadītas. Trešā jau klāt. Lauku ļaudis vēl nav gauži nobijušies, un ratus viņi vēl nemēģina noslēpt zem nojumēm drošās vietās, vēl jau patur pagalmā, lai būtu pa rokai, pa tvērienam.

Droši tas nav, vēl viena nakts un ieputināti kupenā. Visu novembri bija īsti rudenīgs laiks, ar miglām, ūdeņošanu no debesīm. Klusās bezvēja stundās stīkie lietūs pilieni ilgi turējās tievo zariņu galos, dzidri spīdēdami uz izmirkušā tumšpelēkā apkārtnes fona. Tāds pat atnāca arī ziemas pirmās mēnesis — decembris, pirmās dekādes beigās pa naktīm sāka mazliet piesalt, gatavojot ceļu jaunam sniega puteniņam.

APSVEIKUMS DZĪVES JUBILEJA

Jo nav nekur vairs otras zemes tādas, Kur noreibst sirds, bet krūtīs viegli dvašo; Un tāpēc cilvēks cīnās, mīl un strādā — Cik stipra zeme, tik mēs stipri paši. Jeronīms Stulpāns

Sveicam 55 gadu jubilejā VENERANDU ERTU,

novēlam labus panākumus dzīvē, visu labo ieceru piepildījumu! Agrofīrmas «Krasnij Oktjabrj» valde un sabiedriskās organizācijas

AGROFIRMAS RŪPNIECĪBAS UZNĒMUMU KOLEKTĪVU ĒRTĪBĀM

Agrofīrmas arodbiedrības komitejas priekšsēdētāja apmeklētājus pieņem otrdienās siera rūpnīcā no pulksten 10.00 līdz 12.00, linu fabrikā no pulksten 13.00 līdz 14.30, cietes rūpnīcā — no pulksten 15.00 līdz 16.00.

Redaktors A. RANCĀNS

JAUNAIS CEĻŠ

Laikraksts «Jaunais ceļš» («Новый путь») iznāk 1 reizi nedēļā latviešu un krievu valodā sestdienās. Foto-salikums.

Redakcijas adrese: 228273 Preiļu rajona Riebiņu ciemā, agrofīrma «Krasnij Oktjabrj». Telefoni — redaktoram 56652. Nodaļu vadītājiem — 56732.

Met. Pasūt. 1140 8051

Iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespiedloksne.